

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: X. X., narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2022, č. j.: OAM-80/VL-10-ZA20-OA-2005

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) ze dne 8. 11. 2022, č. j. OAM-80/VL-10-ZA20-OA-2005, jímž rozhodl ve správním řízení o odnětí azylu zahájeném z moci úřední dne 1. 12. 2021 tak, že podle § 17 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se azyl odnímá a mezinárodní ochrana podle § 12, § 14, § 14a a § 14b se neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že mu byl udělen azyl rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2005 na základě § 13 odst. 1, 2, 3 zákona o azylu, neboť jeho otci byl žalovaným udělen azyl podle § 14 zákona o azylu. Uvedl, že do České republiky přicestoval kvůli svému otci, který zde byl léčen dialýzou, která není v Gruzii dostupná, při svém pobytu v ČR otec podstoupil i transplantaci ledviny, která následně selhala, špatně vidí a slyší, otci byl přiznán 3. stupeň invalidity a vyžaduje celodenní domácí péči, kterou není matka žalobce schopna sama zvládnout. Žalobce se společně s matkou stará o otce a dále též o babičku, narozenou v roce X, která je v domácí péči. Žalobce žije v ČR od svých osmi let, považuje ji za svůj domov, do Gruzie jezdí navštěvovat své prarodiče, během pandemie Covid-19 se kvůli pandemickým opatřením nemohl vrátit do ČR dříve než po pěti měsících, což mu znemožnilo získat povolení k trvalému pobytu, o které po svém návratu žádal. Ztráta žalobcova pobytového oprávnění bude mít fatální dopad nejen do jeho života, ale i do života celé rodiny. Žádal o případné udělení doplňkové ochrany.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, napadené rozhodnutí považoval za zákonné, žalovaný zjistil skutečný stav věci, shromáždil dostatečné podklady, případ posoudil ve všech souvislostech, trval na správnosti napadeného rozhodnutí. Uvedl, že žalobci bylo v roce 2005 přiznáno postavení uprchlíka z důvodu jeho rodinných vazeb, v důsledku plynutí času žalobce již nesplňuje podmínku dle § 13 odst. 2 písm. b) zákona a není osobou mladší 18 let, současně nesplňuje ani jiné z kritérií dle § 13 odst. 1 zákona o azylu, je tak zřejmé, že zanikl důvod, pro který mu byl udělen azyl. Absentuje i důvod hodný zvláštního zřetele pro ponechání azylu za účelem sloučení rodiny, byly tak splněny podmínky pro odnětí azylu dle § 17 odst. 3.
5. Žalobní námitky nejsou způsobilé zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí, vycházejí z tvrzení, se kterými se žalovaný již v rozhodnutí vypořádal. Vážně nemocný otec i jeho babička se museli bez péče žalobce obejít po dobu jeho pětíměsíční nepřítomnosti, kdy se musel neplánovaně zdržet v Gruzii, tlumočit svému otci byl schopen i prostřednictvím telefonování z Gruzie, žalobce se navíc ani po dobu své přítomnosti v ČR nestaral o tyto rodinné příslušníky sám, ale se svou pracující matkou, v době, kdy se sám věnoval výdělečné činnosti, by takovou péči ani celodenně vykonávat nemohl.
6. Žalovaný též poukázal na možnost žalobce řešit situaci pomocí zákona o pobytu cizinců a pobytových oprávnění dočasné povahy. Zabýval se i možnými důvody pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, avšak takové důvody neshledal, žalobce je zdravý, dospělý a práceschopný muž a svou situaci může řešit dle zákona o pobytu cizinců. Otec a babička žalobce se mohou, stejně jako občané ČR, domáhat sociální pomoci ze strany státu. Ve svém postupu neshledal pochybení a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobci, který je občanem Gruzie, byl rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2005 č.j. OAM-80/VL-10-04-2005 udělen azyl podle § 13 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

- 1, 2, 3 zákona o azylu, neboť otci žalobce byl žalovaným udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, dále byl udělen azyl též jeho matce (tedy babičce žalobce).
8. Vyrozměním ze dne 22. 11. 2021 žalovaný zahájil řízení o odnětí azylu dle § 11 odst. 1 a § 17 odst. 3 zákona o azylu.
9. Při pohovoru dne 14. 3. 2022 žalobce uvedl, že chtěl podat žádost o trvalý pobyt, ale dosud tak neučinil, teď už to udělá, žije společně s otcem i matkou, střední školu dokončil v roce 2019, pak různě pracoval, v IKEA, v hotelu, v poslední práci si zranil nohu, od té doby s ní má potíže, nyní je na úřadu práce, chtěl by si udělat řidičský průkaz a pracovat jako taxikář, matka pracuje v hotelu, otec nepracuje, chodí pravidelně na dialýzu, nyní čeká na transplantaci. Žalobce každé léto jezdil k prarodičům do Gruzie, naposledy tam byl minulý rok, pak byla korona, musel se tam zdržet, byl tam asi pět měsíců, v Gruzii pomáhá prarodičům na jejich hospodářství, potíže tam nikdy žádné neměl, hlavním důvodem jeho setrvání v ČR je pomoc otci, který špatně vidí, špatně slyší, žalobce mu musí pomáhat, otec se nenaučil dobře česky, všichni z rodiny jsou zde kvůli otci. Když tu žalobce není, pomáhá otci matka, která mluví česky, dá se to vyřešit i telefonicky. V Gruzii žije jeho děda, babička a strýc, žalobce si umí představit svůj život v Gruzii, chce ale pomáhat otci a nenechat ho tu samotného, zároveň ale žalobce má i vlastní život.
10. Součástí spisu jsou dále podklady týkající se situace v Gruzii.
11. Žalobce ve vyjádření ze dne 28. 6. 2022 uvedl, že spolu s matkou pečují o jeho otce a babičku, rodinná situace je složitá, pro otce je jejich přítomnost důležitá, má jazykovou bariéru, žalobce je kvůli tomu omezen ve výdělečné činnosti, není tak schopen doložit finanční prostředky k pobytu pro možnost získat trvalý pobyt, dále nesplňuje ani podmínku 5 let nepřetržitého pobytu, neboť po dobu 370 dnů pobýval v Gruzii. Poukazoval na čl. 8 Úmluvy a požadoval, aby mu byl azyl ponechán.
12. V napadeném rozhodnutí ze dne 8. 11. 2022 žalovaný shledal naplnění podmínek pro odnětí azylu dle § 17 odst. 3 zákona o azylu, v roce 2015 žalobce dosáhl 18 let, nejedná se tedy již o svobodné dítě azylanta mladší 18 let, žalobce není na svých rodičích nijak závislý, nebyl shledán důvod, proč by si svůj další důvod nemohl realizovat samostatně, zanikl tedy důvod, pro který byl azyl udělen. Neshledal ani důvod hodný zvláštního zřetel pro ponechání azylu za účelem sloučení rodiny, k namítané nutné péči o nemocného otce a babičku poukázal na to, že žalobce v posledních letech trávil podstatnou dobu ve své vlasti, kdy tuto péči poskytovat nemohl, v posledních pěti letech se jednalo o 370 dnů, pomoc v tlumočení byl schopen obstarat po telefonu, což rovněž podporuje fakt, že přítomnost žalobce nebyla nutná, v daném období byli otec i babička odkázáni na péči matky či jiných osob, připomněl, že mají stejně jako občané ČR nárok na zdravotní a sociální pomoc státu. Zabýval se případným naplněním podmínek dle § 12, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, avšak ani takové důvody neshledal. Podrobně se zabýval možnostmi udělení humanitárního azylu, výjimečné okolnosti k jeho udělení však nebyly dány. Ohledně doplňkové ochrany se zabýval i možným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce z hlediska čl. 8 Úmluvy, k porušení tohoto závazku však nedojde, poukázal na rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008 č.j. 5 Azs 46/2008-71, dle kterého by nepřipustným zásahem mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, žalobce nepozbývá možnosti svůj pobyt v ČR řešit dalšími nástroji.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili účastníci souhlas ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
15. Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu *rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodného zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.*
16. Podle § 13 odst. 2 písm. b) zákona o azylu *rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí svobodné dítě azylanta mladší 18 let.*
17. Podle § 17 odst. 3 zákona o azylu *azyl za účelem sloučení rodiny se dále odejme, zanikne-li důvod, pro který byl udělen, a nebude-li shledán jiný důvod hodný zvláštního zřetele pro jeho ponechání.*
18. Z výše uvedeného vyplývá, že azyl za účelem sloučení rodiny lze odejmout jen při současném splnění dvou podmínek a) zánik důvodu, pro který byl takový azyl udělen, b) neshledání jiného důvodu hodného zvláštního zřetele pro jeho ponechání.
19. Žalobci byl v roce 2005 udělen azyl jako rodinnému příslušníkovi azylanta (jeho otce), jemuž byl udělen azyl dle § 14 zákona o azylu, žalobce tehdy splňoval nezbytnou podmínku věku do 18 let (§ 13 odst. 2 písm. b) zákona o azylu). Je nepochybné, že v době vydání napadeného rozhodnutí již byl žalobce ve věku 25 let, měl dokončené studium, měl za sebou již několik zaměstnání a byl na rodičích existenčně nezávislý, v tomto smyslu tedy zanikl důvod, pro který mu byl azyl udělen. Žalovaný se podrobně zabýval i naplněním druhé podmínky, tedy existencí případného důvodu hodného zvláštního zřetele pro ponechání azylu, v tomto směru zvážil konkrétní okolnosti tvrzené žalobcem, tedy nutnost péče o otce a babičku žalobce, zcela adekvátně však přihlédl k tomu, že žalobce trávil v posledních pěti letech celkem 370 dnů ve své vlasti, v tomto období tedy nemohl o své blízké osobně pečovat, což svědčí o tom, že jeho přítomnost z hlediska péče o jmenované není tak naléhavě nutná, jak se pokoušel přesvědčit správní orgán. Poukázal též na péči poskytovanou matkou žalobce a možnost obrátit se na zdravotní a sociální pomoc státu. Soud takové odůvodnění považuje za adresné a dostatečné, ztotožnil se se žalovaným, že se nejedná o důvod hodný zvláštního zřetele, kdy by bylo možné uvažovat o ponechání azylu. V této souvislosti je třeba poukázat též na to, že žalobce při pohovoru uvedl, že si dovede představit svůj život v Gruzii, jezdil tam každé léto za prarodiči, chce však v ČR zůstat zejména kvůli svému otci. Dále však rovněž uvedl, že po ukončení střední školy v roce 2019 vystřídal různá zaměstnání. I z toho je tudíž patrné, že se nejednalo o situaci, kdy by byl otec žalobce odkázán na jeho intenzivní celodenní pomoc. Zároveň Gruzie není pro žalobce neznámá země, má tam

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

významné vazby a proti své existenci v této zemi žalobce nevznesl žádné námitky. Rovněž, jak uvedl žalovaný, má žalobce řadu možností, jak svůj pobytový status v České republice upravit pomocí zákona o pobytu cizinců. Lze tak shrnout, že v daném případě byly dány důvody pro odnětí azylu dle § 17 odst. 3 zákona o azylu.

20. Důvody pro neudělení azylu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu pak žalobce nijak nezpochybnil, proto se ani soud těmito důvody blíže nezabýval.
21. K možnosti udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) lze uvést, že obecná východiska soudního přezkumu takového rozhodnutí shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
22. Žalovaný se na str. 5 napadeného rozhodnutí vypořádal s tím, zda byly dle jeho názoru splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu, zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, zdůraznil, že žalobce je dospělou, zdravou a praceschopnou osobou, je schopen se o sebe postarat, v zemi původu má též určité zázemí, zvážil též další podstatné okolnosti jeho případu včetně nutné péče o jeho otce a babičku. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv. Rovněž má za to, že žalovaný své závěry podložil přezkoumatelným úvahami vycházejícími z individuálních okolností daného případu. Námitka je tak nedůvodná.
23. K možnosti udělení doplňkové ochrany soud uvádí, že okolnosti soukromého a rodinného života mohou být v určitých výjimečných případech relevantní z hlediska poskytnutí doplňkové ochrany, zejména dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tj. z hlediska možného porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

(č. 209/1992 Sb.) Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2020 č.j. 5 Azs 199/2019-27: „*Judikatura Nejvyššího správního soudu sice nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu; vychází však konstantně z toho, že se jedná o výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018 - 32).*“ V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71 Nejvyšší správní soud uvedl, že je třeba „rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (...)] (...), od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince“. Jak dále Nejvyšší správní soud konstatoval, „obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR.“ Nejvyšší správní soud se v citovaném rozsudku dále vyjádřil v tom smyslu, že čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.

24. Z výše uvedeného je patrné, že k možnosti udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života by na straně žalobce musely být dány výjimečné okolnosti, kdy by nepřiměřeným zásahem byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Takové okolnosti však v případě žalobce indikovány nebyly, což žalovaný dostatečným způsobem odůvodnil. I když je třeba připustit, že žalobce v České republice pobývá již od roku 2005, tedy od svého věku osmi let, neztratil za tuto dobu své vazby k domovskému státu, kde pravidelně navštěvuje prarodiče, v posledních pěti letech tam pobýval po dobu 370 dnů, sám uvedl, že si dovede představit i to, že by se vrátil do Gruzie. Zároveň žalovaný, aniž by zpochybnil blízkost vazeb žalobce k jeho otci a babičce žijící na území ČR, dospěl k závěru, že osobní trvalá přítomnost žalobce v ČR není z hlediska péče o jmenované zcela nutná, přičemž žalobce si svůj pobyt v ČR může upravit též pomocí zákona o pobytu cizinců. Nebyly tak dány ani důvody k udělení doplňkové ochrany.
25. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. května 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.